

Jobban tesszük, ha baromi óvatosak leszünk a web3-mal

Fényesebb online jövőt ígér, de közben lerakhatja egy disztópikus rémálom alapjait is – figyelmeztet március végén kiadott elemzésében a Forrester Research.

A Forrester Research március végén elérhetővé tett elemzése ["Web3 Promises A Better Online Future But Contains The Seeds Of A Dystopian Nightmare"](#) címmel vizsgálja a legújabb divatkifejezés, a web3 mögött álló elképzeléseket. Ebben az elemző-cég megpróbál érthető módon a blokklánc-alapú, decentralizált, újabban már a metaverzumot is felvonultató fogalom mélyére ásni, és úgy tűnik, nincs elragadtatva attól, amit ott talált.

Már a dokumentum alcíme is egy figyelmeztetés, amely szerint az az informatikai és marketinges vezetőknek, a CIO-knak és a CMO-knak extra elővigyázatosnak kell lenniük a koncepció megközelítésével. Az eredetileg web 3.0-ként használt kifejezés korábban még [a szemantikus webre utalt](#), újabban azonban web3-ként hivatkoznak a fejlesztőinek és felhasználóinak tulajdonában lévő, decentralizált módon működő, tokenekre épülő internetről.

A tanulmány pontokba szedte mindannak a lényegét, ami a cég szerint a web3 elképzelt és gyakorlati vonatkozásairól megállapítható. A The Register [kimerítő összefoglalója alapján](#) a decentralizáció az elképzelt formában nem valósítható meg, ahogy azt a jelenlegi, nagy piaci szereplők köré összpontosuló kriptográfiai projektek is mutatják. Ugyanígy véleményesek a közösség intelligens szerződéseit által kódolt és érvényesített szabályok, amennyiben nem egyértelmű, hogy miért kellene bárkinek is megbíznia tők ismeretlen fejlesztőkben.

Elsőre (sem mindig) hangzik sima ügynek

Egy másik lufi lehet a nyílt és átlátható kód alkalmazása, ami önmagában még nem akadályozza meg a monopóliumok kialakulását, főleg, hogy az ilyen kódot is emberek egy szűk csoportja határozza meg. A "kriptogazdaság" elvei is csak formailag előnyösök a rendszer minden résztvevője számára, a valóságban azonban legfeljebb áthelyezi a hangsúlyokat, de továbbra is a gazdagok maradnak előnyös helyzetben, és új monopóliumok növekednek fel.

Bár az is jól hangzik, hogy a web3-mal a felhasználók birtokolhatják és irányíthatják az általuk létrehozott adatokat és tartalmakat, a tulajdonjog fogalma ezen a területen meglehetősen homályos – különösen, hogy a legtöbb felhasználó nem hajlandó vagy nem képes állandóan döntéseket hozni az ilyen adatokkal kapcsolatban. A Forrester szerint ugyanez igaz a saját digitális személyazonosság és a hitelesítési adatok kezelésének nehézségére is.

Az aránylag kevés hozzáértőn kívül az is nehezen képzelhető el, hogy a felhasználók tényleg maguk irányítják majd az általuk használt alkalmazásokat és hálózatokat, mint ahogy azt is érdemes figyelembe venni, hogy hány online közösség romlott meg vagy töredezett már szét az idők során. Ha ilyesmi merül fel mondjuk azok között, akik mások pénzügyeit kezelő hálózatokat és applikációkat működtetnek, akkor máris a címében szereplő, disztópikus forgatókönyvünkél járunk.

Óvatosság a digitális aranyláz közepette

Nem sokkal egyszerűbb a decentralizált autonóm szervezetek és intelligens szerződések gyűjteményként létező entitások kérdése sem, amelyeknek nincsenek jogi alapjaik, mindössze arra az utópisztikus feltevésre épülnének, hogy a világon minden lehetőség kóddá alakítható. Ott vannak aztán a DeFi (Decentralised Finance) szolgáltatások, amelyekből hiányoznak a fogyasztóvédelmi készségek, a megfelelő kockázatkezeléshez pedig olyan szintű kódellenőrzés is szükséges, amelyet csak nagyon kevesen tudnak elvégezni.

A Forrester Reseach arra is figyelmeztet, hogy a web3-at jelenleg a kriptovalutákkal és más digitális eszközökkel, például az NFT-kkel foglalkozó spekulánsok uralják, és olyan szabályozatlan környezetről van szó, amelyben a gyors meggazdagodásra irányuló forgatókönyvek gyakran nyomják el az értékesebb projekteket. Ez ráadásul így is marad, ameddig a kockázati tőke-társaságok dollármilliárdokat öntenek a web3-ba, és folytatódik a körülötte tapasztalható hype.

A tanulmány szerint már a web3 kapcsán is ugyanazokat a monopóliumépítő, kizsákmányoló és értékkinyerésről szóló trendeket láthatjuk, ame-

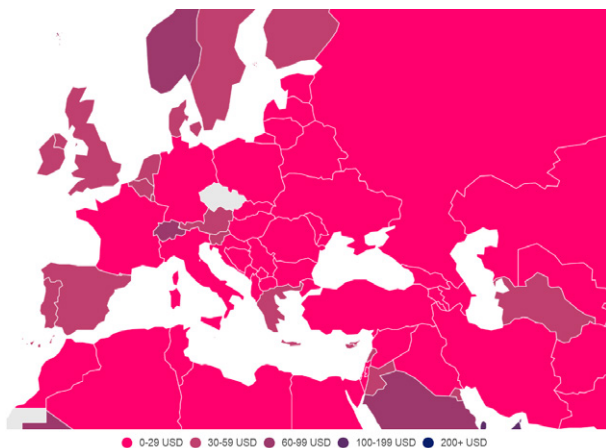
lyeket elvileg éppen a web3 rajongói hibáztatnak a meglévő világháló tönkretételéért. A Forrester mindezek alapján rendkívüli óvatosságot javasol a web3-as projektek értékelésekor. Mások mellett azt tanácsolja a CIO-knak vagy CMO-knak, hogy minden esetben megbizonyosodjanak meg róla, pontosan ki és milyen módon profitál egy-egy projektből, plusz érdemes figyelembe venni az adatvédelem és governance problémákat is az ügyfeladatok blokkláncokon való megosztásakor.

Válogatta: Fonyó Istvánné

Forrás: www.bitport.hu

Olcsó volt és olcsó maradt a magyar net

A 220 földrajzi területet összehasonlító globális listán elfoglalt 24. helye alapján Magyarországon továbbra is olcsón méri a csomagokat.

Kijött a Cable.co.uk rendszeresen frissülő [elemzése](#) a szélessávú internetelés aktuális állapotáról a világban. Ezúttal az országokban, egyes régiókban érvényben lévő csomagok árszintjét vetették össze. A hazai fogyasztók ebből a szempontból is meglehetősen jó helyzetben vannak, hiszen Magyarország ezeken a listákon rendszeresen közvetlenül a legolcsóbb területek után következik. (2020-ban például a [22. helyen](#) voltunk.)

Zárul az olló

Az ideai listán összesen 220 ország és egyéb régió szerepel. A területeken belül átlag nagyjából 15

különböző elérhető csomag árát hasonlították össze. Ezek átlaga pedig kiadta, hogy egy-egy országban mennyit kell fizetni a vezetékes internetszolgáltatásért. Idén a legolcsóbb Szíria lett, ahol a szélessávú kapcsolathoz havonta mindössze átlag 2 dollár 15 centet kell fizetni. (A polgárháborútól sújtott országban azért is jöhetett ki ilyen alacsony érték, mivel a helyi fizetőeszköz egyetlen év alatt értéke háromnegyedét elvesztette a dollárral szemben.)

A drágasági rekorder címét ezúttal Burundi kapta, ahol majdnem 430 dollárba kerül átlagosan egy havi előfizetői csomag. A 2 dollárhoz képest ez meglehetősen sokkoló ár, ugyanakkor a korábbi években a lista alján volt már példa több mint 2600 dolláros árszintre is, azaz az olló legalább zárulni látszik.

Régiós viszonyok

Ami Kelet-Európát illeti, régióinkban fogyasztói szempontból elég jó a helyzet. Romániában 9, Bulgáriában pedig valamivel több mint 10 dollárba kerül egy hónapnyi internetkapcsolat (előbbi 8., utóbbi 12. helyet ér az olcsósági listán). Koszovóban és Magyarországon 15 dollárnál csak egy pár centtel kerül többbe a vezetékes net, ami a 23. és 24. helyet jelenti a rangsorban. Ugyanakkor a jó adatok mögött itt is felvetődhet a helyi fizetőeszköz